

ΛΗΞΑΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΕΤΟΣ ΚΕ'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1892. ΑΡΙΘ. 298

Συνδρ. έτησ. έν 'Ελλάδι. Δρ. 1.
 » » » 'Εξωτερικῶ φρ. 2.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Εν ὁδῶ Σταδίου ἀριθ. 26.

Εἰς οὐδένα, πλην τῶν τακτικῶν ἀναποκριτῶν, στέλλεται ἡ «Ἐφημερίς τῶν Παίδων» ἄνευ προκληρωμῆς.

Ἡ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΙΒΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ.

'Αξιότιμε κ. Συντάκτα τῆς «Ἐφ. τῶν Παίδων.»

'Εάν εὐαρεστηθῆτε νὰ καταχωρήσητε τὴν κατωτέρω ἀληθῆ διήγησιν, τὴν ὁποίαν ἐξ 'Αγγλικοῦ περιοδικοῦ μετέφρασα, ἐλπίζω δ' ὅτι οἱ μικροὶ ἀναγνώσται τῆς ἐφ. τῶν Παίδων θέλουσιν εὐρεῖν αὐτὴν ἀρκετὰ ἐνδιαφερόσαν καὶ ὠφέλιμον, συνάμα δὲ καὶ σύμφωνον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ φύλλου σας.

'Ὅς γνωστὸν εἰς ὅλα τὰ παράλια τῆς 'Αφρικῆς εὐρίσκονται καὶ κατοικοῦσιν Εὐρωπαῖοι, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως τῆς χώρας δὲν τολμοῦν νὰ ὑπάγουν, διότι εἶναι ἐπικίνδυνον. 'Εν τούτοις ἀνθρωποὶ τινες ἀφιερῶσαντες τὴν ζωὴν των εἰς τὸν Κύριον θαρραλέως εἰσχωρῶν μέσα εἰς τοὺς ἀγρίους ἐκεῖνους λαοὺς μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας των ζωῆς διὰ νὰ φέρουν τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν εἰς τοὺς ἐν σκοτίᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους, ὅτι ὁ Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἀγρίαν καὶ κτηνώδη κατάστασίν των. Οἱ ἀνθρωποὶ οὗτοι ὀνομάζονται ἱεραπόστολοι. Εἰς τοιοῦτος κατῴρθωσε μὲ πολλὰς θυσίας νὰ ἀποκατασταθῇ μεταξὺ φυλῆς τινος καὶ νὰ φέρῃ εἰς πόν Χριστὸν πολλὰς ἀθανάτους ψυχὰς, μεταθῶν τὸν ὄπιων ἦτο καὶ ἕνας γέρον ὀδοηκοντοῦτης ὀνομαζόμενος Λίβας.

'Ὁ Λίβας ἦτο γέρον, θεῖος τοῦ βασιλέως τῆς Βασσοῦτας ἐν 'Αφρικῇ, ἐβλεπε δὲ τὴν ἀφιεῖν τῶν ἱεραποστόλων εἰς τὴν χώραν του μὲ μεγάλην δυσἀρέσκειαν. «Διατί οἱ ἐξένοι αὐτοὶ δὲν ἐμποδίζονται ἀπὸ τοῦ νὰ ἐρχωνται εἰς τὴν χώραν μας;» ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἑγγονὸν του.

— Ποῖος ὁ λόγος νὰ ἐμποδίζωνται, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, « Δὲν μᾶς βλέπουν εἰλοῦ, τί βλέπει τάχα νὰ ἀκούωμεν τὸ τί λέγουν, ἔπειτα δὲν μᾶς ἀναγκάζει κανεὶς νὰ τοὺς πιστεύσωμεν.»

— « Μὲ αὐτὸ δικαιολογεῖσθε πάντοτε σὺ καὶ ὁ ἀδελφός σου. Θὰ ἐλθῇ ἐν τούτοις μιὰ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ μετανοήσητε, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως θὰ εἶναι τότε πολὺ ἀργά.»

'Ὁ Λίβας ἦτο τότε σχεδὸν ὀδοηκοντοῦτης. Μὲ τὴν πρόφασιν δὲ ὅτι θὰ ζητήσῃ καλὴν βοσκὴν διὰ τὸ ποιμνίον του ἀνεχώρησεν μακρὰν, πράγματι ὅμως διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰ κηρύγματα τοῦ Εὐαγγελίου.

'Ἡ πρόδοός μας εἰς τὴν χώραν του (ἔγραφεν ὁ ῥηθεὶς ἱεραπόστολος) τὸν ἔκαμνε νὰ ὀργίζεται ἐναντίον μας. Εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς μας σαρκαστικὸν μειδιάμα καὶ πλήρες μίσους διέτρεχε τὰ χεῖλη του. «Φεύγετε,» ἐκραύγαζε. « Δὲν σὰς γνωρίζω. Δὲν θέλω νὰ ἔχω νὰ κάμω τίποτε μὲ σὰς, ἢ μὲ τὸν Θεόν σας! Δὲν θὰ πιστεύσω εἰς Αὐτόν, ἕως ὅτου δὲν τὸν ἴδω μὲ αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου! » 'Ἡῦεραν τινὰ τὸ μίσος καὶ ἡ ὀργή του ἐναντίον μας τὸν κατέστησε μαυιακὸν καὶ ἐν τῇ μανίᾳ του μοὶ εἶπε: « Νέε, φθάνει μὴ μὲ πειράξῃς πλέον, καὶ ἂν θέλῃς νὰ μὲ ἀκούσῃς καὶ κάμῃς καλὰ νὰ ὑπάγῃς νὰ φέρῃς ἐδῶ τὸν πατέρα σου ἀπὸ ἐκεῖ πέρα εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου εἶναι. Αὐτὸς ἴσως κατορθώσῃ νὰ μὲ μεταβάλῃ διὰ τῆς διδασκαλίας του!»

'Ἡ ἔξαψις τοῦ θυμοῦ του ἐδείχθη ἰδίως κατὰ τὴν ταφὴν μιᾶς τῶν θυγατέρων του, εἰς τὴν ὁποίαν προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ συλῆγου τῆς διὰ νὰ παρασταθῶ. 'Ἡ κηδεῖα προηγεῖτο καὶ ἐγὼ ἠκολούθουν αὐτὴν μέχρι τοῦ τάφου προσευχόμενος εἰς τὸν Κύριον, ἵνα μὴ δώσῃ εὐκαιρίαν νὰ δοξάσω Αὐτόν, ὅτε ἔξαφνα εἶδα τὸν Λίβαν νὰ τρέχῃ πρὸς ἐμὲ μὲ τὴν ταχύτητά, τὴν ὁποίαν μόνον ἡ στιγμὴ τῆς παραφοράς ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξῃ εἰς γέροντα ὡς αὐτόν. Αἱ ἀπειλητικαὶ χειρονομίαι του ἐδείκνυον καθαρὰ τὴν σκοπὸν του, ὁ ὁποῖος μὲ ἔκαμε νὰ τρέμω, διότι θὰ περιρρήσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπερασπίσω τὸν ἑαυτόν μου. Ἐὐτυχῶς οἱ υἱοὶ του ἔτρεξαν εἰς βοήθειάν μου. Μετὰ σεβάσμου οὗτοι παρεκάλουν αὐτόν ν' ἀποσυρθῇ, ἐκεῖνος ὅμως ἐκώφευεν εἰς τὰς παρακλήσεις τῶν υἱῶν του, ἕνεκα δὲ τούτου ἀναπόφευκτος ἀγὼν ἠκολούθησε μεταξὺ των. 'Ὁ ἄθλιος γέρον ἐξαντλήσας τὰς δυνάμεις του διὰ τῶν ματαίων προσπαθειῶν, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῶν χειρῶν των καὶ ἐφορμῆσῃ ἐναντίον μου, ἔφερε τοὺς υἱοὺς του εἰς τὴν θλιβεράν ἀνάγκην νὰ τὸν ἐξάπλώσουν κατὰ γῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ νὰ τὸν κρατοῦν ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ταφῆς. Καὶ ἐν τῇ ταύτῃ καταστάσει εὐρισκόμενος τοσοῦτον ἦτο ἔξω

φρυνών, ὡστε ἔτυπτε τὴν κεφαλὴν του ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἐπὶ τέλους ἔπαυσε, διότι ὄλως διόλου ἀπέκαυε καὶ ἔρριψε κατ' ἐμοῦ ἔν πολὺ ἄγριον βλέμμα συνοδεύσας αὐτὸ καὶ μετὰ πολλὰς ὕβρεις.

Μετὰ τὸ συμβάν τοῦτο δὲν ὑπήγαμεν πλέον νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸν Δίβαν· τῷ ἐστέλλομεν μ' ὄλα ταῦτα φιλικὰ χαιρετισματα μετὰ τοὺς γείτονάς του. Ἄλλ' ἐξεπλάγην ἡμέραν τινὰ ὅτε ἔλαβον πρόσκλησιν ἀπὸ τὸν ἴδιον νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ. Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ἔστειλε πρὸς ἐμὲ νὰ φέρῃ τὴν εἰδήσιν ταύτην, ἦτο χαρούμενος καὶ φαιδρός. « Ὁ Δίβας προσεύχεται, » εἶπε μετὰ συγκινήσεως, « καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ ὑπάγητε νὰ προσευχηθῆτε μετ' αὐτοῦ. » Ἐννοήσας τὴν δυσπιστίαν μου ὁ εὐσεβὴς μαῦρος ἐξηκολούθησε τὸν λόγον του. « Χθὲς τὸ πρωτὸν ὁ Δίβας προσκαλέσας με εἰς τὴν καλύβην του μοί εἶπε : « Τέκνον μου, ἐμπορεῖς νὰ παροευχηθῆς ; Γονάτισον κατὰ γῆς πλησίον μου καὶ προσευχηθῆτι εἰς τὸν Θεὸν νὰ δεῖξῃ τὸ ἔλεος Του εἰς τὸν μέγιστον τῶν ἀμαρτωλῶν, εἰς ἐμὲ ! Φοβοῦμαι, τέκνον μου, τὸν Θεὸν τοῦτον, τὸν ὅποιον ἕως τώρα ἠρνούμην. Αὐτός με ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶ τὴν δύναμιν Του εἰς τὴν ψυχὴν μου. Εἰδέωρ τώρα ὅτι ὑπάρχει. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχω περὶ τούτου. Πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς Αὐτός θὰ με συγχωρήσῃ ; Ταλαίπωρος ἐγὼ ! δὲν ἤθελα καὶ ἀπέφευγα νὰ πηγαίνω ν' ἀκούω τὸν Λόγον Του, ἐνθ' ἀκόμη ἤμην ἰκανὸς νὰ περιπατῶ. Τώρα δὲ ὅτε εἶμαι τυφλὸς καὶ σχεδὸν κωφὸς πῶς δύναμαι νὰ ὑπηρετήσω τὸν Κύριον ; »

Ἐδῶ, προσέθηκεν ὁ ἀποσταλὴς πρὸς ἐμὲ Ἄφρικανός, Ἐδῶ ὁ Δίβας ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν καὶ ἔπειτα ἐπανελάσε, « Ἐχεις, τέκνον μου, τὸ βιβλίον σου μαζί σου ; Ναι, τῷ εἶπον, Καλὰ εἶπεν ἐκεῖνος, ἀνοιξέ το καὶ θέσε τὸν δάκτυλόν μου ἐκεῖ ὅπου εἶναι γραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. » Ἐδῶ ἔκαμα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του.

« Ἐδῶ λοιπὸν εἶναι, ἐφώναε, τὸ ὠρατὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! Τώρα παρακαλῶ νὰ θέσης τὸν δάκτυλόν μου καὶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος. »

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ συγκινητικὴ περιστάσις τῆς θαυμασίας ἐπιστροφῆς τοῦ Δίβα εἰς τὸν Χριστιανισμόν, περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ὁποίας ἐβεβαιώθη μετὰ μεγάλης μου εὐχαριστήσεως. Σχεδὸν ἐπὶ ἔν ἔτος εἶχον τὴν καλὴν εὐκαιρίαν νὰ κηρύττω εἰς τὸν γέροντα τοῦτον, τὸν ὅποιον ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις κατέστησεν ἡμέρον καὶ ἄκακον ὡς μικρὸν παιδίον. Ἐπὶ τέλους ἐδέχθη καὶ τὸ βάπτισμα εἰς τὸ χωρίον του. Ἡ τελετὴ προσεῖλκυσε πολλοὺς ἀπὸ τὰ περίχωρα διὰ νὰ ἴδουν ἐκεῖνον, ὁ ὅποιος μὰς κατέδιωκε μίαν φορὰν τώρα παραρησιὰ ὁμολογοῦντα τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἐζήτηι νὰ καταστρέψῃ διὰ παντός μέσου. Τέσσαρα γηραιὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας ὠδήγησαν τὸν νεοφώτιστον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, διότι ὁ ταλαίπωρος σωματικῶς ἦτο τόσο ἀδύνατος, ὡστε δὲν ἠδύνατο νὰ κινηθῆ μόνου του, τὸν ἔθραυον δὲ ἐπὶ στρωμνῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς συναθροίσεως. Ἐθεωρήσαμεν τότε καθήκον νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ νὰ μὰς εἴπῃ τὴν πείραν τῆς πίστεώς του. « Πιστεύω, » μὰς εἶπεν ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου διαταγμῆ « εἰς τὸν Ἰεσοῦν, τὸν ἀληθῆ Θεόν, ὁ ὁποῖος με ἔπλασε καὶ με διεφύλαξε μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης. Ἐφάνη ἴλεως εἰς ἐμὲ, ὁ ὁποῖος τὸν ἐμίσει, καὶ ἐπέτρεψε νὰ ἀποθάνῃ ὁ Ἰησοῦς διὰ τὴν σωτηρίαν μου. »

Ἐγὼ ἐν τούτοις ἐξηκολούθησα τὰς ἐρωτήσεις μου.

— « Ἐχεις ἀκόμη καμμίαν ἐμιστοσύνην εἰς τὰς θυσίας,

τὰς ὁποίας ἐσυνειθίζεις νὰ κάμνης εἰς τὰ πνεύματα τῶν προγόνων σου ; »

— « Πῶς εἶναι δυνατόν τοιοῦται; θυοαὶ νὰ καθαρίσουν καὶ ἀγιάσουν ψυχὴν μεμολυσμένην ; Δὲν ἔχω ὄχι, καμμίαν πλέον ἐμιστοσύνην εἰς αὐτάς. Τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἡ μόνη μου ἐλπίς. »

— « Ἐχεις τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν θέλησιν νὰ ἐκφράσης τὴν πίστιν σου ταύτην καὶ εἰς τὴν οικογένειάν σου καὶ εἰς τοὺς ὁμοφύλους σου ; »

— « Ναι, ἐπιθυμῶ οὗτοι ταχέως νὰ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ νὰ μετανοήσουν. Ἐπιθυμῶ ὅλοι οἱ ὁμοφύλοι μου νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀκούουν μετὰ προσοχῆς ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον διδάσκειται ἐκεῖ. »

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺν προσεκάλεσε τοὺς υἱοὺς του, εἰπὼν :

— « Μόσχε, τέκνον μου, ποῦ εἶσαι ;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ Μόσχος ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὰς χεῖράς του διὰ νὰ ἀποκρύψῃ τὴν συγκινήσιν του. « Καὶ σὺ, Λέτσι, (ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ του) ποῦ εἶσαι ; Ἀκούσατε τοὺς τελευτελευταίους μου λόγους. Διὰ τὴν ἐναντιόνεσθε εἰς τὸν Θεόν ; Μήπως αἱ γυναῖκες σας εἶναι τὸ πρόσκομμα ; »

« Αἱ γυναῖκες αὐταὶ εἶναι αἱ ἀδελφαὶ σας· δὲν εἶναι πλέον αἱ σύζυγοί σας. Ὁ Θεὸς ἐπλασε κατ' ἀρχὰς μίαν μόνην γυναῖκα καὶ ἕνα μόνον ἄνδρα καὶ τοὺς ἠνωσε εἰς σάρκα μίαν, Ὡς, παραδόσατε τὸν ἑαυτόν σας εἰς τὸν Ἰησοῦν· Αὐτός θέλει σὰς σώσει ! Παρητήσατε τὰς ἐριδας, τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀλληλοσφαγὰς μετὰ τοὺς ὁμοίους σας ! »

— « Διὰ τί θέλεις νὰ βαπτισθῆς ; » τὸν ἠρωτήσα πάλιν.

— « Διότι ὁ Ἰησοῦς διορίζει τοῦτο· καὶ ἀφοῦ τὸ λέγει ἐκεῖνος, ὀφείλω νὰ τὸ κάμω. Ἐμπορῶ ἐγὼ νὰ γνωρίζω καλλίτερα ἀπὸ τὸν Κύριόν μου ; »

Κατὰ τὴν συνήθειάν μας ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἐν τῇ τελετῇ τοῦ βαπτίσματος ἐπαναλαμβάνομεν τὸν ἀρχαῖον τύπον τῆς ἀποτάξεως τοῦ Σατανᾶ καὶ τῶν ἐργῶν αὐτοῦ. Ἐγένετο ἡ διασάφισις τοῦ τύπου τούτου εἰς τὸν Δίβαν καὶ αὐτὸς πολὺ καλὰ τὸν ἐνόησεν, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατος εἰς αὐτὸν νὰ τὸν ἐκστηθίσῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ τὸν ἐπαναλάβῃ μετὰ τοῦ ἱεροκήρυκος « Ἀποτάσσομαι τὸν κ ὀ σ μ ο ν καὶ τὴν ἰ δ ὀ ξ α ν α ὑ τ ο ὦ, » εἶπεν ὁ συναδελφός μου διὰ νὰ τὸ ἐπαναλάβῃ ὁ Δίβας. « Ὅχι ! » ἐφώναεν ἐκεῖνος, « δὲν τὸν ἀποτάσσομαι τώρα, ἀπεταξάμην αὐτὸν πρὸ πολλοῦ ! » Ἀποτάσσομαι τὸν Σ α τ α ν ᾶ ν καὶ ὀ λ α τ ᾶ ἔ ρ γ α α ὑ τ ο ὦ. » « Τὸν Σατανᾶ ; » διέκοψεν ὁ εὐσεβὴς πιστός, « τί ἔχω νὰ κάμω πλέον με αὐτόν. Μὲ ἠπάτησεν ἐπὶ τόσα ἔτη καὶ θέλει ἀκόμη νὰ με παρασύρῃ μαζί σου καὶ εἰς τὸ βάρβαρόν του ; Ἀφίνω τὴν κόλασιν εἰς αὐτόν ! Ἄς τὴν κατέχῃ αὐτὸς μόνος ! » Καὶ ὁ συναδελφός μου ἐξηκολούθησε, « Ἀποτάσσομαι τὴν σ ἄ ρ κ α καὶ τ ᾶ ς ἐ π ι θ υ μ ῖ α ς α ὑ τ ῆ ς. »

Καὶ πάλιν ὁ Δίβας ἐκραύγασε ! « Δὲν ὑπάρχουν ἄλλαι ἡδοναὶ ἐκτός τῶν τοῦ κόσμου τούτου ; Δὲν ἐχομεν χαρὰς καὶ ἡδονὰς ἐν τῷ Ἰησοῦ, αἱ ὁποῖαι μὰς εὐχαριστοῦν καλλίτερον ; »

Κατὰ τὴν γενικὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν ὁ Δίβας ἐπαινομάσθη Ἄδὰμ, ὁ πατὴρ δηλονότι τῆς πίστεως τῶν Βασούτων. Ἀπέθανε δὲ ὁ γέρον ἐκεῖνος κατὰ τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς ὀλίγας ἐβδομάδας ὕστερα ἀπὸ τὸ βάπτισμά του. Εἰς δ' ἐκ τῶν πρεσβυτέρων

ρων υιών του, κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ πατρὸς του, ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀναγνώσῃ εἰς αὐτὸν ὀλίγα τινα ἐδάφια ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου. « Εἰσεύρεις, » εἶπεν ὁ υἱὸς πρὸς τὸν πατέρα του, « ὅτι σήμερον εἶναι ἡμέρα τοῦ Κυρίου ; » « τὸ εἰσεύρω, » εἶπε μετ' ἐξησθημένην φωνὴν ὁ γέρον. « Εἶμαι μετὰ τοῦ Θεοῦ... »

Υστερον ἀπὸ ὀλίγας στιγμὰς ἐζήτησε νὰ ρίψουν ἐπάνω του κάλυμμά τι, ὡσὰν νὰ ἠσθάνετο ὅτι τὸν καταλαμβάναν ὕπνος, καὶ ἐκοιμήθη διὰ νὰ μὴ ἐξυπνίσθῃ πλέον εἰς τὸν κόσμον τούτων.

Τοιαύτη ἡ ἱστορία τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἑσχατογῆρου ἐκείνου μαύρου! Εἶθε δὲ κανεὶς ἀπὸ τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας αὐτῆς νὰ μὴ εὐρεθῇ ἀποκεκλεισμένος ἀπὸ τὴν ἀνω Ἱερουσαλήμ, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνῆλθεν ὁ γέρω Δίας πιστεύσας εἰς τὸν Κύριον. Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ὑπακούσας εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του. Εἶθε νὰ μὴ ἀναστηθῇ οὗτος εἰς τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως καὶ κατακρίνῃ κανένα ἀπὸ αὐτούς, ὅτι αὐτὸς ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὀλίγον φῶς, τὸ ὅποιον εἶχεν, ἐνῶ αὐτοὶ γεννηθέντες καὶ ἀνατραφέντες εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ἐπέμεινον εἰς τὴν ἀμαρτίαν.

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Ἡ διαίρεσις τῆς ἐβδομάδος εἰς ἑπτὰ ἡμέρας εἶναι παναρχαία. Οἱ Ἑβραῖοι παρέλαβον αὐτὴν ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης κατὰ μίμησιν τοῦ Πλάστου, ὅστις ἐδημιούργησε τὸ σύμπαν εἰς ἕξ ἡμέρας, τὴν δὲ ἑβδόμην κατέπαυσεν.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τὰ ὅποια μεταχειρίζομεθα ἡμεῖς σήμερον, εἶναι εὐεξήγητα.

Κυριακὴν ὀνομάζομεν τὴν πρώτην εἰς ἀνάμνησιν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἣτις ἔλαβε χώραν κατ' αὐτήν. Παρασκευὴν δὲ καὶ Σάββατον τὴν ἕκτην καὶ ἑβδόμην, ἀπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Σαββάτου καὶ τῆς προηγουμένης ἡμέρας, ἣτις ἦτο ἡμέρα προετοιμασίας.

Οἱ Λατινικοὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἠκολούθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς παρὰ τοῖς Χαλδαίοις ἐν χρήσει ὀνομασίας τῶν πλανητῶν. Αἱ δὲ Γερμανικαὶ Φυλαὶ παρέλαβον αὐτὰ ἀπὸ τῶν Σκανδιναυικῶν θεοτήτων τὰ ὀνόματα.

Ἡ Πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἥλιον, ὅθεν καλεῖται ἡμέρα τοῦ ἡλίου.

Οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἠκολούθησαν τὸ Χριστιανικὸν ἔθος, ὀνομάσαντες αὐτὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου.

Ἡ Δευτέρα ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν Σελήνην, ὅθεν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Ἄγγλοι καλοῦν αὐτήν, ἡμέραν τῆς Σελήνης. Ἐπίσης οἱ Ἰταλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι.

Ἡ Τρίτη ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἄρην, ὅθεν ὀνομάζεται παρὰ τῶν Ἀγγλῶν, Γερμανῶν, Γάλλων καὶ Ἰταλῶν ἡμέρα τοῦ Ἄρεως.

Ἡ Τετάρτη ἢ Τετάρτη τῆς Ἑβδομάδος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἑρμῆν, ὅθεν ὀνομάσθη ἡμέρα τοῦ Ἑρμοῦ

Ἡ Πέμπτη ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Δία, ὅθεν ὀνομάσθη ἡμέρα τοῦ Διός.

Ἡ Παρασκευὴ ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ὅθεν ὀνομάσθη ἡμέρα τῆς Ἀφροδίτης. Τὸ Σάββατον ἦτο ἀφιερωμένον εἰς τὸν Κρόνον, ὅθεν ὀνομάσθη ἡμέρα τοῦ Κρόνου.

Πρὸς συνοπτικὴν τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος ἔκφρασιν οἱ Ἀστρονόμοι ἐφεῦρον σημεῖα, συμβολικὰ ἐκάστης τῶν ἐν λόγῳ θεοτήτων. Οὕτως :

Ἡ μὲν Δευτέρα ἡμέρα παριστάνετο διὰ τοῦ σημείου ♀ ὅπερ καλεῖται μήνη· ὅθεν ἡ σελήνη κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς Τέταρτον ὀνομάζεται μηνολογῆς ἢ μονοειδῆς.

Ἡ Τρίτη διὰ τοῦ ♂ ἀσπίδος καὶ λόγχης ἐμβλημάτων τοῦ Ἄρεως.

Ἡ Τετάρτη διὰ τοῦ ♄ κηρυκείου, τὸ ὅποιον ἦτο τὸ ἐμβλημα τοῦ Ἑρμοῦ.

Ἡ Πέμπτη διὰ τοῦ ♃ τοῦ ἀρχικοῦ ψηφίου τοῦ ὀνόματος τοῦ Διός.

Ἡ Παρασκευὴ διὰ τοῦ ♀ κατόπτρου μετὰ λαβίδος, τὸ ὅποιον ἦτο ἐμβλημα τῆς Ἀφροδίτης.

Τὸ Σάββατον διὰ τοῦ ♄ τοῦ δρεπάνου τοῦ Κρόνου.

Ἡ Κυριακὴ διὰ τοῦ ☉ ἐμβλήματος τοῦ Ἥλιου. Τὸ σημεῖον τοῦτο ἦτο ἐν χρήσει καὶ παρ' Αἰγυπτίους.

Οἱ Ἀρχαῖοι εἶχον προσέτι ἀφιερωμένην εἰς ἐκάστην ὥραν τοῦ ἡμερονυκτίου καὶ μίαν θεότητα. Οὕτω λ.χ. ἡ πρώτη ὥρα τοῦ Σαββάτου ἦτο καθιερωμένη εἰς τὸν Κρόνον, ἡ δευτέρα εἰς τὸν Δία, ἡ τρίτη εἰς τὸν Ἄρην, ἡ τετάρτη εἰς τὸν Ἥλιον, ἡ πέμπτη εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἡ ἕκτη εἰς τὸν Ἑρμῆν, ἡ ἑβδόμη εἰς τὴν Σελήνην, ἡ ὄγδοη καὶ δεκάτη πέμπτη καὶ εικοστὴ δευτέρα εἰς τὸν Κρόνον, ἡ ἑννάτη, δεκάτη ἕκτη καὶ εικοστὴ τρίτη εἰς τὸν Δία, ἡ δεκάτη, δεκάτη ἑβδόμη καὶ εικοστὴ τετάρτη εἰς τὸν Ἄρην, ἡ ἑνδεκάτη, δεκάτη ὄγδοη καὶ εικοστὴ πέμπτη, δηλ. ἡ πρώτη τῆς Κυριακῆς εἰς τὸν Ἥλιον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, τῆς πρώτης ὥρας πάσης ἡμέρας ἀνηκούσης εἰς τὴν προστάτιδα τῆς ἡμέρας θεότητα· δηλ. τῆς Δευτέρας εἰς τὴν Σελήνην, τῆς Τρίτης εἰς τὸν Ἄρην κτλ.

Ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἡ ἐβδομάς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς δεκάδος, ἐκάστη ἡμέρα τῆς ὁποίας ἔφερε καὶ τὸ ὄνομα ἐνὸς φυτοῦ, τὸ ὅποιον ἐβλάστανεν ἢ ἀνθίζε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ τελευταία δέ, ἦτοι ἡ δεκάτη, ἔφερε τὸ ὄ-